

URZĘDNIK PRAWNIK

w połączeniu z

PRAWNIK

iem

Wychodzi
10. i 25. każdego miesiąca.

Prenumerata
miejscowa i zamiejscowa
wynosi:

rocznie	5 zł. — ct.
połrocznie	2 „ 50 „
kwartalnie	1 „ 25 „
miesięcznie	— „ 45 „
Numery poszczególne	
po	— „ 25 „
Reklamacja nieopieczniana wolne są od opłaty pocztowej.	

DWUTYGODNIK

poświęcony sprawom Urzędników wszelkich zawodów.

Redakcja
i administracja
we Lwowie
ulica Teatralna liczbą 9

Ogłoszenia

jednorazowe przyjmują się za opłatą 6 centów, kilkorazowe za opłatą 5 centów, od wiersza drobnym drukiem.

Treść: Przegląd miesięczny (Bióra porady prawnej). — Sądownictwo. (Praktyka sądowa. [Zakres działania sądu realnego w spr. spadkowych]. — Zasady orzeczeń najw. Tryb. sąd.). — Administracja (Praktyka admin. [Przekroczenia propinacyjne. — Sprzedaż po jarmarkach]. — Zasady orzeczeń władz centr. [Orz. Tryb. admin.]. — Normalja administr. [Zmiana nazwy gminy]). — Sprawy kolejowe (Urzednicy kolei państwowych jako wyborey). — Stowarzyszenia (I. og. Stow. urz. a. w. mon. [Rozdawnictwo datków naukowych i miejsce wolnych na cele oświaty]). — Wiadomości literackie (Spruchpraxis. — Mickiewicz w taniem wydaniu). — Wiadomości potoczne († Józef Przygodzki. — Biura bezpłatnej porady prawnej. — Aforyzmy o kobiecie. — Pełen grozy dramat.). — Wiadomości urzędowe (Opróżn. posady. — Mianow. — Wyszczeg.). — Ogłoszenia prywatne.

O d e i n e k: Stan zakładów karnych w r. 1882 (Dokończenie). — Od Administracji.

PRZEGLĄD MIESIĘCZNY.

Lwów 9 Lipca 1885 r.

(Bióra porady prawnej. — Myśl założenia „Izby por. pr.“ we Lwowie przez „Stowarz. adwokatów.“ — Zasady kierujące). —

W rubryce „Wiad. potocz.“ zamieszczamy wiadomość podaną przez *N. Ref.* o fungujących w król. Polskiem „biórah porady prawnej“ wraz z wyrażeniem tamże życzeniem, by bióra takie także w Galicji zostały zaprowadzone. — Wiadomość podobną podaliśmy już w n. 22. naszego pisma z r. 1884, przypominając, że jeszcze w „Prawniku“ z r. 1873 (N. 37. str. 158) poruszyliśmy pierwsi tę sprawę i zastrzegając sobie, zając się nią niebawem. — Rzeczywiście też w marcu r. b. zainicjowaliśmy ją na Walnem Zgromadzeniu istniejącego we Lwowie „Stowarzyszenia adwokatów“, gdzie na wniosek redaktora tego pisma powzięto uchwałę uzupełnienia statutu Stowarzyszenia wciągnięciem do zakresu jego utrzymywania „Izby porady prawnej“ i polecono Wydziałowi założyć taką Izbę na następujących, w regulaminie Izby, którego opracowanie poruczono wnioskodawcy, przeprowadzić się mających z a s a d a c h:

1. Celem „Izby porady prawnej“ jest, przyjść z pomocą prawną potrzebującym jej, a doznającym z powodu ubóstwa swego trudności w jej uzyskaniu; ochronić ludność od wyzyskiwania przez pokątnych pisarzy i niesumiennych doradców; płatną pomoc prawną urządzić w sposób obopólnie zadowalający; tem wszystkim utrzymywać w ludności ufność do stanu adwokackiego, a w członkach jego poczucie go-

dności jego i solidarności, a przez to podnieść jego powagę i dobrobyt.

2. W tym celu „Izba porady prawnej“ udzielać będzie przez członków swoich rady i pomocy prawnej we wszelkich sprawach wchodzących w zakres czynności adwokata każdemu zgłaszającemu się, a to niezamownym bez opłaty, innym za umiarkowaną opłatą.

3. Członkiem „Izby porady prawnej“ może być każdy członek „Stowarzyszenia adwokatów“, który zarządowi oznajmi swe do niej przystąpienie, podda się jej regulaminowi, złoży tytułem wstępnego kwotę niezwrótną w regulaminie oznaczoną na koszt urzędzenia i utrzymywania Izby.

4. W godzinach regulaminem oznaczonych codziennie po trzech członków Izby których kolejno porządek alfabetyczny oznaczy, będą w Izbie obecni, i czynności Izby pod przewodnictwem najstarszego z nich w funkcji adwokata kolegiąlnie załatwiają.

5. Porady prawnej udziela się z uchwały kolegiąlnej.

Inne sprawy Izbie poruczone przewodniczący w kolegium rozdziela w porządku, jak one wchodzą, między członków kolegium, kolejnym według ich starszozyny w funkcji adwokackiej porządkiem.

Członkowie kolegium załatwiają je z ramienia Izby na podstawie uchwały kolegiąlnej, a odnośnie podania do władz i w ogóle pisma na zewnątrz, w biurze Izby wygotowane i pieczęcią Izby zaopatrzone, podpisuje ten członek kolegium, który je opracował, a ekspedjuje bióro Izby.

6. Opłaty od stron, będących w możności uiszczenia takowych, oznacza regulamin, ewentualnie umowa.

Przy oznaczeniu opłat zachować należy zasadę: raz, strzeżenia godności stanu załatwianiem czynności raczej bezpłatnie aniżeli za zbyt niską opłatą, a znów, nieprzeciążania stron opłatami wygórowanemi.

Opłaty składane przyjmuje Przewod. Kolegium dziennego i składa je wraz z dyaryuszem przez Kolegium podpisanym, do rąk Zarządu Izby.

7. Z opłat tych przypadnie część do ogólnego funduszu Izby przeznaczonego na jej utrzymanie, część członkowi odnośnego kolegium, który odnośną sprawę załatwia, reszta zaś do równego podziału między wszystkich członków Izby. Części te oznaczy regulamin.

8. Niewolno członkowi Izby, pod rygorem wykluczenia, sprawę Izbie oddaną przejąć na swój własny rachunek, lub jakkolwiek osobną dla siebie od strony wy mówić opłatę

9. Biuro Izby będzie miało swój własny lokal i personal pomocniczy.

10. Zarząd Izby sprawuje każdorazowy Wydział Stowarzyszenia adwokatów“.

Wypracowany przez wnioskodawcę projekt regulaminu „Izby por. pr.“, obejmujący w 46 artykułach wyczerpujące postanowienia o urzędzeniu Izby i załatwianiu jej czynności, przyjął Wydział Stowarzyszenia z nieznacznymi zmianami i rozesłał takowy między członków Stowarzyszenia; a pragnąc wysłuchać zdania ich o nim, zwołał w maju r. b. dwukrotnie Walne Zgromadzenia, na których jednak dla braku statutowego kompletu przedmiot ten nie przyszedł pod obrady

Odtąd sprawa ta zostaje w zawieszeniu i prawdopodobnie dopiero w jesieni doczeka się stanowczego załatwienia. Poruszamy ją zaś tutaj ponownie, by zwrócić na nią uwagę sfer adwokackich, jako na, naszym zdaniem, bardzo skuteczny środek ku zwalczaniu tak rozpowszechnionej a tak wielce szkodliwej gospodarki pisarzy pokątnych, a zarazem ku wzmocnieniu powagi i podniesieniu stanowiska stanu adwokackiego. — Jakikolwiek zresztą sprawa tak poruszona weźmie obrót, nieomieszkamy o nim powiadomić na-

szych Czytelników; a gdyby — jak tego, w obec panującej u nas niestety ogólnej na najżywotniejsze nawet kwestje apatji, obawiamy się — upaść miała to nas przynajmniej nie spotka zarzut, iżbyśmy nie byli spełnili naszego obowiązku, zaznaczenia jej ważności i dążenia według sił naszych do odpowiedniego jej załatwienia.

SĄDOWNICTWO.

Praktyka sądowa.

Zakres działania sądu realnego w sprawach spadkowych

Zmarły we Lwowie A. T. był właścicielem $\frac{1}{5}$ części real. w Rzeszowie położonej, skutkiem czego sąd kraj. we Lwowie zawezwał Sąd obwodowy w Rzeszowie o zarządzenie sporządzenia inwentarza i przesłania takowego.

Spisany i przedłożony częściowy inwentarz przesłał Sąd obw. instancji spadkowej i przyznał Notarjuszowi polikwidowaną należność, a gdy ów Sąd zwrócił takowy do uzupełnienia przez uwidocznienie, komu tymczasowy zarząd majątku spadkowego poruczony został, c. k. Sąd obwod. odmówił temu żądaniu; albowiem według §§. 46. 50. 71 Ces. Pat. z d. 9. sierpnia 1854 L. 208 Dz. p. p. ustanowienie tymczasowego nadzoru a względnie zarządu majątku spadkowego należy do komisarza sądowego sporządzającego akt zejścia a względnie do instancji spadkowej.

Na to odpowiedział Sąd krajowy, że ponieważ w myśl §. 226 u. c. i §. 51. nor. jurys. sporządzenie inwentarza spadku względem dóbr nieruchomości pozostających pod inną władzą aniżeli spadek pertraktującą do tej właśnie pierwszej jako realnej władzy należy, ponieważ dalej sporządzenie inwentarza spadku odbywa się przez delegowanie do tego osoby sądowej a względnie c. k. notarjusza,

zaś w myśl §. 46. pat. ces. z dnia 9. sierpnia 1854 N. 208 Dz. p. p. do delegata sądowego celem sporządzenia inwentarza wyznaczonego należy także, poruczyć osobie zdolnej tymczasowy zarząd majątku spadkowego, przeto w wypadku niniejszym było obowiązkiem c. k. notarjusza do sporządzenia inwentarza spadkowego po §. p. A. T. delegowanego przepisowi powołanego §. 46. zadość uczynić bez względu na to, czy do tej czynności przez instancję spadkową, czy też przez instancję realną wyznaczonym został.

Niezadość uczynienie żądaniu tem bardziej jest nieuzasadnione ile że na poparcie tej odmowy powołany przepis §. 46. pat. ces. z 9. września 1854, L. 208. Dz. p. p. tylko za słusnością żądania przemawia, zaś §§. 50. i 71. tegoż patentu w niniejszym wypadku wcale zastosowania nie mają.

Wobec tego i z uwagi, że z faktu przesłania inwentarza, nie można jeszcze żadną miarą wywnioskować, iż c. k. Sąd obwodowy takowy za należyte sporządzone uważa, z uwagi dalej, iż uznanie inwentarza należyte sporządzonego jest tylko podstawą do przyjęcia go do wiadomości sądu, a zatem udzielenie inwentarza samego przyjęcia do wiadomości czyli załatwienia zastąpić nie może, przeto i dlatego zwrócono takowy powtórnie do uzupełnienia.

Sąd obwodowy w Rzeszowie odpowiadając na powyższą odezwe, oznajmił, że ob staje stanowczo przy swych odezwach, albowiem żaden z §§. przytoczonych w odezwie nie mógł przekonać Sąd o słusności tamtejszo sądowego zapatrywania. I tak:

a) §. 226 K. C. i §. 51. N. J. stanowią wyraźnie, że do Sądu realnego należy sporządzanie inwentarza, ale wcale o tem nie mówią, iżby do sądu realnego należało poruczanie zarządu nad nieruchomością; przeciwnie nawet §. 226. wyłącza z pod władzy Sądu realnego ustanawianie zarządu nad zinwentowaną realnością. Również §§-fy te nie o tem nie wspominają, iżby do Sądu realnego należało załatwienie sporządzonego inwentarza, a przecież „sporządzić inwentarz jest czemś innym jak „załatwić sporządzony“ inwentarz a względnie przyjąć takowy do zatwierdzającej wiadomości.

Tu zauważa się, że co do wszystkich

przez inny sąd, a nie przez sąd spadkowy przedsięwziętych aktów spadkowych, a więc i do częściowego inwentarza spadkowego znaleźć powinien w braku szczegółowych przepisów analogiczne zastosowanie §. 71. Ces. pat. z dnia 9. sierpnia 1854. L. 208. Dz. p. p.

b) §. 46. Ces. pat. z d. 9. sierpnia 1854. L. 208 Dz. p. p. poleca wyraźnie delegatowi sądowemu, aby przy sporządzeniu aktu zejścia poruczył osobie do tego zdolnej „nadzór nad masą spadkową“. Akt zejścia zaś i inwentarz spadkowy są dwa całkiem odrębne akta spadkowe, których ze sobą mieszać nie można, i dla których całkiem odrębne przepisy istnieją, a mianowicie, dla aktu zejścia §§. 34 — 60, a dla inwentarza spadkowego §§. 92 — 114 patentu spadkowego. Wszak §. 46 stanowi, że przy spisaniu aktu opieczętowania delegat sądowy powinien odpowiedniej osobie poruczyć nadzór „nad masą spadkową“ a zatem nad ogółem majątku spadkowego, a nie nad szczegółowemi tylko rzeczami spadkowemi. Rzeczą więc było delegata sądowego spisującego akt zejścia poruczyć komuś nadzór także nad realnością zinwentowaną, a jeżeli tego nie uczynił, to zdaniem Sądu tutejszego — powinien na polecenie c. k. Sądu kraj. dodatkowo to uczynić.

Co do tego §-fu 46, interpretując go w związku z §§. 71. i 145 pow. pat., zauważa się jeszcze, że nawet gdyby przypuścić wypadło, że tutejszo-sądowy delegat powinien był coś względem zinwentowanej realności zarządzić, to na każdy wypadek mogłby tylko zarządzić nadzór (Aufsicht) a nie zarząd (Verwaltung, Besorgung), jak tego c. k. Sąd kraj. żąda, bo ustanowienie zarządu w myśl powołanych §§. 71 i 145 należy w każdym razie do instancji spadkowej. Lecz i nadzoru nie mógł delegat sądowy zaprowadzać, bo żaden z §§. 92 — 114 pow. pat. traktujących o sporządzaniu inwentarza spadkowego o czemś podobnem nie wspomina i żaden z tych §§ ów ani też żaden inny, inwenturującego komisarza sądowego do tego nie upoważnia i tego mu nie zaleca.

c) §. 94 pow. pat. postanawia zupełnie to samo co §§-fy pod a) wymienione.

d) §. 109 pow. pat. rozporządza, że sąd ma inwentarz prawidłowo sporządzony „zachować i każdemu na żądanie z takowego odpis

Stan zakładów karnych w r. 1882.

(Dokończenie).

Z dostawionych w r. 1882 recydywistów-zbrodniarzy było ukaranych już poprzednio za zbrodnię:

1 raz: mężczyzn, w Wiśniczu 26·32°/_o, we Lwowie 32·91°/_o, ogółem 38 32°/_o, kobiet, we Lwowie 28·57°/_o, ogółem 27·78°/_o;

2 razy: mężczyzn, w Wiśniczu 21·05°/_o, we Lwowie 26·26°/_o, ogółem 21 85°/_o; kobiet, we Lwowie 18·36°/_o, ogółem 21·39°/_o;

3 razy: mężczyzn, w Wiśniczu 15·79°/_o, we Lwowie 22·78°/_o, ogółem 15·06°/_o, kobiet, we Lwowie 24·49°/_o, ogółem 17 12°/_o;

4 razy: mężczyzn, w Wiśniczu 23 68°/_o, we Lwowie 10 12°/_o, ogółem 10·41°/_o;

kobiet, we Lwowie 16·32°/_o, ogółem 9·67°/_o;

5 razy: mężczyzn, w Wiśniczu 5·26°/_o, we Lwowie 4·77°/_o, ogółem 6·00°/_o; kobiet, we Lwowie 10·20°/_o, ogółem 8·34°/_o;

więcej razy: mężczyzn, w Wiśniczu 7·90°/_o, we Lwowie 3·16°/_o, ogółem 8·36°/_o; kobiet, we Lwowie 2·04°/_o, ogółem 15·70°/_o.

Recydywistów mężczyzn ukaranych poprzednio dopiero 1 raz za zbrodnię było ogółem: w r. 1880 33·32°/_o, w r. 1881 35 65°/_o; w r. 1882 38·32°/_o — a więc ciągnęła zwyżka. W Wiśniczu i we Lwowie zmniejszyła się liczba takich recydywistów, mianowicie w Wiśniczu najwięcej ze wszystkich zakładów karnych, bo o 12·66°/_o. Recydywistów kobiet tej kategorii pozostała prawie ta sama liczba. Ukaranych poprzednio 1 i 2 razy recydywistów było ogółem naj-

więcej — bo mężczyzn 60·17°/_o, kobiet 49·17°/_o.

Przeciąg czasu, który upłynął pomiędzy poprzednim uwolnieniem po odbyciu kary a popełnieniem nowej zbrodni, u recydywistów dostawionych w r. 1882 przedstawia się następująco: Upłynęło 6 miesięcy: u mężczyzn, w Wiśniczu 55·26°/_o, (najwięcej), we Lwowie 9·18°/_o, ogółem 23·59°/_o; u kobiet, we Lwowie 24·49°/_o, ogółem 25·25°/_o.

Do 1 roku: mężczyzn, w Wiśniczu 18 42°/_o, we Lwowie 32·91°/_o, ogółem 23·43°/_o; kobiet, we Lwowie 30·61°/_o, ogółem 25·38°/_o.

Do 2 lat: mężczyzn, w Wiśniczu 5·26°/_o, we Lwowie 32·28°/_o ogółem 16·33°/_o; kobiet, we Lwowie 16 32°/_o, ogółem 18·45°/_o.

Do 3 lat: mężczyzn, w Wiśniczu 7·90°/_o, we Lwowie 6·96°/_o, ogółem 9·88°/_o;

udzielić" Jeżeliby c. k. Sąd kraj. chciał pod wyrażeniem tego §-fu Sąd zrozumieć także Sąd realny, a nie Sąd spadkowy, — jak to według wszelkich prawideł loicznej interpretacji z nierówną koniecznością przyjąć należy, wówczas musiałby tamtejszy c. k. Sąd postawić żądanie, aby tutejszy Sąd inwentarz ten w swych aktach zachował. A przecież sam tamt. c. k. Sąd tak daleko ze swoim żądaniem się nie posuwa.

Co do tego co Lwowski Sąd w swej odezwie o przyjęciu do wiadomości mówi, to za uważać musimy, że żaden przepis nie zaleca Sądowi aby załatwiając inwentarz użył wyrazów „przyjmuje się do wiadomości“ przeciwnie §. 109 pow. pt. zaleca tylko przy załatwieniu inwentarza użyć wyrazów „aufzubewahren und auf Verlangen Abschrift zu erteilen“, a to wszystko wypowiedzieć, należy właśnie do tamtego Sądu.

Do §. 113 pow. pat. Sąd tutejszy najściślej się zastósował.

W końcu Sąd tutejszy nie może powstrzymać się od zanważenia, że w żądaniu tamt. Sądu i w uzasadnieniu tegoż żądania leży sprzeczność in adjecto. Na jednym bowiem miejscu tamt. Sąd chce uznać Sąd tutejszy za jedynie powołany i kompetentny do rozpoznania i załatwienia a względnie „do przyjęcia do wiadomości“ inwentarza a przecież zaraz na drugim miejscu ten sam c. k. sąd wdaże się w rozpoznanie tego inwentarza, dopatruje się w nim usterek, wytyka je i żąda ich usunięcia. —

Wskutek tego sporu kompetencyjnego postanowił w myśl §. 2. ustępu 3-go Ces. pat. z d. 20 listopada 1852 Nr. 257. D U. P., Sąd krajowy wyższy we Lwowie tudzież Sąd krajowy wyższy w Krakowie, że Sąd obwodowy w Rzeszowie sporządziwszy w skutek rekwizycji Sądu krajowego we Lwowie z dnia 26. lipca 1884. L. 33927 inwentarz spadkowy po A. T., zbadawszy takowy, uznawszy go jako należycie sporządzony, przyznawszy kosztą komisarzowi sądowemu i zawiadomiwszy o tem c. k. Sąd krajowy we Lwowie odezwałmi swemi z dnia 8. października 1884 L. 5994 i z d. 13 list. 1884 L. 6922, uczynił zadość obowiązkom swoim jako instancja realna; a wszelkie dalsze urzędowanie co do te-

go inwentarza częściowego, a szczególnie rozporządzenie co do zarządu majątku spadkowego, należy do zakresu działania postępowania spadkowe przeprowadzającego c. k. sądu krajowego we Lwowie. — (Orzec. s. w. z d. 9. kwietnia 1885. l. 5914.) N.

Zasady orzeczeń najw. Trybunału sąd.

27. [Do §. 11. pat. z 9. sierpnia 1854 r.] Zmiana terminu edyktałnego jest tak długo dopuszczalną, póki z poprzedniego edyktu praw nie nabyto. (Orz. n. Tr. s. z 1. lipca 1884 r. l. 7678. — Ger. H. n. 10 ex 1885).

28. [Do §§. 19. 165 i 166 pow. pat.]. Po myśli §. 797 kod cyw. dziedzic ma prawo żądać oddania sobie spadku w prawne posiadanie, a dekret dziedzictwa może po myśli §. 19. pat. pow. przeciw spółspadkobiercy jako posiadaczowi spadku być egzekwowanym (Orz. n. Tr. s. z 3. stycznia 1884 r. l. 15165 ex 1883. — Zft f. Not n. 5 ex 1885).

29. [Do §. 12 pow. pat. §. 806 kod. cyw.] Załatwiając deklaracje do spadku, które dziedzic testamentowy wniósł najpierw na podstawie testamentu, a potem, nastawiając na ważność testamentu, na podstawie przysługującego mu prawa dziedziczenia z ustawy, najw. Tr. s. przychylając się do nazw. rekursu rewiz. legatarjusza B., orzekł, że odwołanie deklaracji do spadku przez A. na mocy testamentu z dnia 25go lipca 1882 roku warunkowo wniesionej, nie ma miejsca, że jednak jej na mocy ustawy warunkowo wniesioną deklarację z tym dodatkiem się przyjmuję, iż jeżeli w dniach 30. przeciw legatarzuszom w drodze prawa skutecznie nie wystąpi kn wykazaniu nieważności testamentu, rozprawa spadkowa dotąd w zawieszeniu pozostać mająca na podstawie testamentu będzie podjęta i przeprowadzona. Albowiem A. jest i testamentową i ustawową spadkobierczynią, w protokole z 1. września 1882 r. uznała testament z 25. lipca 1882 r. za prawdziwy i na jego podstawie warunkowo spadek przyjęła, w późniejszym zaś protokole z 11 września 1882 r. odwołała to swoje warunkowe

oświadczenie, oświadczyła się do spadku warunkowo z ustawy i prosiła o udzielenie jej zwłoki do nastawiania na ważność testamentu z powodu jego nieważności. Zważywszy zaś, że raz według §. 806 k. c. dziedzic swojego sądowego oświadczenia się do spadku nie może już odwołać, i że znów według § 122 pat. z 9. sierpnia 1854 r. sąd każde w przepisanej formie wniesione oświadczenie przyjęcia spadku przyjąć powinien, uznać należy, że obie przez A. wniesione deklaracje warunkowe obok siebie jakkolwiek tylko warunkowo istnieją, a to owa z testamentu pod warunkiem rozwiązującym nieważności testamentowego tytułu dziedziczenia, owa zaś z ustawy pod warunkiem zawieszającym. (Orz. n. Tryb. s. z 9. stycznia 1883 r. l. 77. — Ger. Ztg. n. 11. z r 1885).

30. [Do §§. 122 i 123 pat. pow.]. Oświadczenie przyjęcia spadku można także warunkowo przyjąć, za dodatkowym przedłożeniem świadectwa urodzin. — (Orz. n. Tr. s. z 30. paźdz. 1883 r. l. 12.003. — Zft f. Not. n. 11. z r. 1885).

31. [Do §. 126 pow. pat.]. Jeżeli na audyencji po myśli §. 125 pow. pat. wyznaczonej wdowa, która się do spadku z ustawy oświadczyła, zaprzecza prawdziwości rozp. o statniej woli, dziedzica, który z mocy onegoż do spadku się oświadczył, do drogi prawa odeśłać należy. (Orz. n. Tr. s. z 18. czerwca 1884 r. l. 7099. — Prawnik czeski str. 165. z r. 1885).

32. [Do §§. 165 do 171 pow. pat.] Prawomocność dekretu przyznania spadku, nie przeszkadza działowi spadku, jeżeli przed onegoż przyznaniem tylko prowizoryczne przydzielenie przedmiotów spadku przedsięwzięto. (Orz. n. Tr. s. z 20. listop. 1883 r. l. 13466. — Zft. f. Not n. 5. z r. 1885).

33. [Do §§. 275 i 278 pow. pat.]. Warunków, pod którymi w drodze wykonania wyroku spółność znoszącego przedaź spółnego majątku następuje, nie należy ustanawiać w sposób przy egzekucjach przepisany (Orz. n. Tr. s. z 23. grud. 1884 r. l. 14115. — Rep. orz. N. 119. — Dz. rzp. min. spraw. z roku 1885. III. 9).

kobiet, we Lwowie 10·20%, ogółem 9·16%.

Do 4 lat: mężczyzn, w Wiśniczu 7·90%, we Lwowie 3·16%, ogółem 7·36%; kobiet, we Lwowie 8·16%, ogółem 6·93%.

Do 6 lat: mężczyzn, w Wiśniczu —, we Lwowie 3·80%, ogółem 5·25%; kobiet, we Lwowie 4·08%, ogółem 3·30%.

Do 8 lat: mężczyzn, w Wiśniczu —, we Lwowie 6·96%, ogółem 7·01%; kobiet, we Lwowie —, ogółem 6·00%.

Do 10 lat: mężczyzn, w Wiśniczu —, we Lwowie 1·59%, ogółem 2·24%; kobiet, we Lwowie 2·04%, ogółem 2·33%.

Więcej jak 10 lat: mężczyzn, w Wiśniczu 5·26%, we Lwowie 3·16%, ogółem 4·91%; kobiet, we Lwowie 4·08%, ogółem 3·20%.

Jednoroczny przeciąg czasu wynosił ogółem :

w r 1881 u mężczyzn 48·33%, u kobiet 49·36%; — w r 1882 u mężczyzn 47·02%, u kobiet 50·63%

Najwięcej było takich recydywistów, którzy poprzednio odbyli karę nie większą od 2 letniej; było ich mianowicie ogółem :

w r. 1881 mężczyzn 86·09%, kobiet 93·46%, — w r. 1882 mężczyzn 84·89%, kobiet 86·07%.

Z dostawionych w r. 1882 recydywistów odbyli poprzednio karę trwającą:

Do 6 miesięcy: mężczyzn, w Wiśniczu 28·95%, we Lwowie 30·70%, ogółem 32·24%; kobiet, we Lwowie 28·57%, ogółem 29·66%.

Do 1 roku: mężczyzn, w Wiśniczu 36 84%, we Lwowie 24·37%, ogółem 19·90%; kobiet, we Lwowie 34 69%, ogółem 25·08%.

Do 2 lat: mężczyzn, w Wiśniczu 23·68%, we Lwowie 30·38%, ogółem 32·75%; kobiet, we Lwowie 28·57%, ogółem 31·33%.

Z dostawionych w r. 1882 do zakładów karnych recydywistów mężczyzn odbyli ostatnią karę ogółem: w więzieniu ce kowem 3·4 % (w Stein 15·31%), w więzieniu wspólnem 93·67% (w Stein 75·11%), w więzieniu częścią celkowem częścią wspólnem 2·92% (w Stein 9·56%). Zakłady galicyjskie i kobiece nie wykazują wykonania kary w więzieniu celkowem.

Oдноśnie do więzień celkowych — sprawozdanie podnosi widoczny wpływ korzystny, jaki takie więzienia wywierają na poprawę przestępców — w odróżnieniu więzień wspólnych, w których zły przykład, nauki itd. zepsutych i niepoprawnych skazańców oddziałują szkodliwie na współwięźniów i czynią

ADMINISTRACJA.

Praktyka administracyjna.

Przekroczenia propinacyjne.

Czy dzierżawca propinacji może stać się winnym pokątnego szynkarstwa?

W końcu 1884 r. powstaje między S. T. właścicielem dóbr w S., a L. H. dzierżawcą prawa propinacji, wątpliwość, czy dzierżawa tego prawa jest trzech lub sześcioletnią, czy się kończy z upływem 1884 r. czy później. Właściciel S. T. twierdzi, że dzierżawa jest trzech letnią, wnosi więc w Sierpniu 1884 r. skargę do Sądu powiatowego w K. o rozwiązanie kontraktu dzierżawy, i po żniwach 1884 orze grunta do propinacji dodane. Dzierżawca, przekonany że dzierżawa jest sześcioletnią, broni się, wytacza proces prowizorjalny który orzeczeniem Sądu w K. z d. 6. Maja 1885 L. 2298 na jego korzyść rozstrzygnięty został. W toku tego procesu, właściciel L. T. odwołał warunkowo podaniem z d. 12. Stycznia 1885 L. 170. skargę o rozwiązanie kontraktu wniesioną, i równocześnie prawie, bo 13. Stycznia 1885 L. 200. wytacza takż sam proces, ale na innym prawnym tytule oparty.

Dla lepszego zaś skutku donosi właściciel dobr Starostwu w J. że L. H. z końcem 1884 r. przestał być szynkarzem. a Starostwo na podstawie tego doniesienia poleca 12. stycznia 1885. L. 239 urzędowi podatkowemu, aby opłatę na fundusz propinacyjny przypadającą, od 1. stycznia 1885 r. odpisał. Opłata ta została atoli 13. stycznia 1885, więc oczywiście jeszcze przed doręczeniem owego reskryptu, uiszczoną i przyjętą. Przeciw reskryptowi temu zaś wniósł L. H. przedstawienie, w którym twierdzi, że jest nietylko szynkarzem ale dzierżawcą propinacji, i że szynku w S. wcale nie zwinął i o tem nigdy nie donosił.

W dalszym toku sprawy wydało Starostwo w J. przeciwko L. H. orzeczenie

karne z d. 12. marca 1885. L. 909 w którym nazywa L. H. dzierżawcą propinacji w S., a jako istotę czynu i powód ukarania. oświadcza że „mimo zakazu właściciela prawa propinacji i mimo odpisania opłaty propinacyjnej trudni się szynkowaniem“; uznaje go winnym nieuprawnionego szynkowania, skazuje na karę 20 złr. lub areszt, a z pretensjami do właściciela propinacji oddala do drogi prawa. Na rekurs L. H. zatwierdziło Namiestnictwo reskryptem z d. 8. Maja 1885 L. 5.754 to orzeczenie karne z powodów w niem wymienionych.

Wina i kara jest zatem prawomocnie orzeczoną.

Zdaje nam się jednak, iż orzeczenie karne jest przedczesne, bo pytanie czy L. H. uprawnionym jest do szynkowania lub nie, nietylko że przez właściwą władzę nie zostało jeszcze rozstrzygniętem, ale nawet Władza polityczna nie wydała tymczasowego zarządzenia po myśli dekr. nadw. z d. 24 lipca 1824 roku L. 19.162, samo zaś odpisanie opłaty propinacyjnej nie mogło odjąć uprawnienia. Osobliwością zaś jest to piłatowskie umycie rąk, to odesłanie skazanego do drogi prawa, w którym mieści się uznanie, że nie oskarżyciel lub poszkodowany ma coś od rzekomego winowajcy do żądania, ale przeciwnie że winowajca posiada prawo w obec oskarżyciela i poszkodowanego, co znów w rażącej stoi sprzeczności z zasadami prawa karnego i procedury.

Mimo to orzeczenie karne jest prawomocnem. L. H. wniósł zażalenie nieważności dla strzeżenia swego prawa, twierdząc, że w myśl §. 1096 i 1098 ust. cyw. jako dzierżawca propinacji wykonuje prawa właściciela propinacji, że z tego powodu nie może być uważanym za szynkarza pokątnego w myśl §. 33 ust. o zniesieniu propinacji z roku 1875, przeciwnie Władze polityczne obowiązane były według analogii ustawy z d. 27. października 1849 (dz. u. p. N. 12.) o prowizorjach, utrzymać dzierżawcę w myśl dekretu kanc. nadw. z d. 24 lipca 1824 L. 19162 w spokojnem posiadaniu dzierżawy propinacji. *Dr. J. B.*

Posiadanie karty przemysłowej na handel (kramarski) upoważnia także do sprzedaży towarów tego handlu po jarmarkach (Do §. 59. ust. z 15. marca 1883 r. N. 39. Dz. pr. p.).

Orzeczeniem c. k. namiestnictwa we Lwowie z d. 21. grudnia 1883 r. l. 70703 odmówiono żądaniu S. W. uprawnionego handlarza koralami we Lwowie, by mu wydano potwierdzenie, iż z ustawy jest upoważnionym do uczęszczania na jarmarki i do sprzedawania na nich swych towarów przez pełnomocników.

Na wniesiony przezeń przeciw temu orzeczeniu rekurs orzekło c. k. Ministerstwo spraw wewn., uchylając rekurowane orzeczenie c. k. Namiestnictwa, że na mocy swej karty przemysłowej z 24. marca 1881 r. l. 10666 w myśl §. 59. ustawy z 15 marca 1885. N. 39 Dz. pr. p. jest upoważnionym, w miarę odnośnych postanowień działu V. ustawy przemysłowej przywozić sam lub przez pełnomocników korale na jarmarki do sprzedaży; zauważając zarazem że gdyby chciał tworzyć samotną zarobkowość z objazdu jarmarków, natelyd winien ją zgłosić w myśl §. 11. pow. ust.

(Orzecz. c. k. minist. spraw wewn. z 21. maja 1885 r. l. 2358). *J. Sz. Cz.*

Zasady orzeczeń władz centralnych.

Orzecz. Trybunału administracyjnego

89. [Do najw. pat. z 30 sierpnia 1827 r. Nr. 106 Zh. u. pol.]. Budynki parafialne wolne są od podatku domowo-klasowego. Uwolnienie to jednak wtenczas tylko ma miejsce, gdy budynki te przedstawiają się jako ubikacje urzędu parafialnego, lub jako mieszkania które duchownemu mającemu sobie w zupełności poruczonem pełnienie funkcji urzędu parafialnego, z powodu tego urzędu są oddane in partem salarii. Jednakże samo zawiadywanie jakiego urzędu kościelnego nie wystarcza, by uwolnienie od podatków budynkom parafialnym przyznane przeniesić także na mieszkania lub budynki mieszkalne innych funkcjo-

wszelkie nauki i zachętę do pracy prawie bezowocnymi. Więzienia celkowe jednak bardzo wiele kosztują i dla tego bezwzględnie przeprowadzić się nie dadzą. W braku więzień celkowych, możnaby zepsucie płynące z więzień wspólnych stłumić a względnie izolować przez zaprowadzenie kolonij karnych dla niepoprawnych zbrodniarzy-recydywistów, gdzie by ich można oddzielić od społeczeństwa i nieszkodliwymi uczynić. Lecz takie kolonie karne mogą być urządzone z korzyścią tylko w miejscowościach oddzielonych od cywilizowanych krajów, w dalekich, niezamieszkałych i nieuprawnionych ziemiach, lub na odległych od stałego lądu wyspach. Austrja nie posiada dotychczas ani jednych ani drugich, a usiłowanie wyszukania odpowiedniego miejsca na której z wysp adryatyckiego morza do Austrji należących, nie powiodło się.

W obec tego, stara się rząd usilnie o uratowanie przynajmniej młodzieży od dalszego moralnego zepsucia, przez urządzenie we wszystkich zakładach karnych oddziałów wyłącznie dla młodzieży przeznaczonych, gdzie młodociani zbrodniarze ściśle są oddzieleni od starszych i zatwardziałych, za dnia zatrudnieni wyłącznie dla młodocianych skazanców przeznaczonych wspólnych pracowniach, bywają nauczani w oddzielnych lokalach, a w nocy spią w izolowanych miejscach. Szczególnie w nowych zakładach karnych ma być to urządzenie, jak zapewnia sprawozdanie, odpowiednio przeprowadzonym.

Jako przyczyna ostatniego skazania u dostawionych w r. 1882 zbrodniarzy recydywistów, przedstawia się zbrodnia kradzieży, jak zazwyczaj, najczęściej, bo u mężczyzn ogółem 70·34% (Wiśnicz 78 95%, Lwów 84·49%), u

kobiet 83·16% (Lwów 81·63, Repy 94·12%, Pilzno 90·82%). W porównaniu z r. 1881 było ukaranych w r. 1882 za kradzież: mężczyzn mniej o 3·76%, kobiet mniej o 1·12%. Charakterystycznym jest szczegół, że w zakładzie karnym dla kobiet w Repy było ukaranych poprzednio za kradzież recydywistek w r. 1881 tylko 36·32%, zaś w r. 1882 aż 94·12%.

Opuściło więzienie ogółem: w r. 1881 mężczyzn 4.925 kobiet 814, w r. 1882 " 4.903 " 820.

Z tej liczby:

Wypuszczono po odpokutowaniu kary: mężczyzn w Wiśniczu 34·31%, we Lwowie 72·25%, ogółem 70·40%; kobiet, we Lwowie 60·87%, ogółem 72·76%

Ułaskawiono: mężczyzn, w Wiśniczu 23·53%, we Lwowie 8·60%, ogółem

narjuszycy duchownych. — (Orz. Tr. adm. z d. 10. grudnia 1884 r. l. 2692. — Budw. 2318).

90. [Do pat. z 31. grudnia 1812 r. o pod. zarobk.]. Dalsze wykonywanie przemysłu przez powstałą z rozwiązanej firmy spółkowej równoimienną firmę pojedynczą, należy pod względem opodatkowania zarobkowości uważać jako prowadzenie przemysłu przez nowy podmiot prawa. — (Orz. Tryb adm. z 2. grudnia 1884 r. l. 2109. — Budw. 2308).

91. [Do §. 8. o pod. zar. — najw. post. z 5. września 1822 r. Nr. 99. Zb. u. pol.]. Produkcje balonem nadpowietrznym, które kto samoistnie i na własne ryzyko za opłatą wstępno, przeto li tylko dla swej własnej korzyści, urządza, podlegają obowiązkowi opłacania podatku zarobkowego. — (Orzec. Tr. adm. z 25. listop. 1883 r. l. 2385. — Budw. 2300).

92. [Do §. 9 pat. o pod. zar.] Obowiązku do opłacania podatku zarobkowego od przedsiębiorstwa lub zatrudnienia zysk przynoszącego nie można oceniać według ustawy przemysłowej; nie zależy on także od tego, czy zarobkujący podlega czy też nie podlega postanowieniom ust. przem., czy według teje jest czy też nie jest obowiązany zarobkowość swą zgłosić u władzy przemysłowej. Pod tym względem rozstrzyga li tylko patent o podatku zarobk. i wydane doń postanowienia ustawowe. Wynika to z tąd, że także przedsiębiorstwa lub zatrudnienia, do których postanowienia ustawy przem. wyraźnie nie mają zastosowania, podatkowi zarobk. ulegają, jeżeli według pat. o pod. zar. jako przemysł, fabryki, przedsiębiorstwa handlowe, lub inne tego rodzaju zatrudnienia zysk przynoszące się przedstawiają i według tegoż pat. nie są wyraźnie z pod pod. zarob. wyjęte. Jest to jasno wypowiedzianem w §. 9. pat. o pod. zarobk. według którego nikomu bez arkusza na podat. zarobk. nie wolno wykonywać zatrudnienia ulegającego podatkowi zar. bez względu na to, czy ono zresztą wolno może lub nie może być wykonywanem, czy obowiązany do podatku już jest uprawnionym do wykonywania onegoż, czy też dopiero zamierza uzyskać koncesję ku temu. — (Orzec. Tr. adm. z 11. listop. 1884 r. l. 2381. — Budw. 2283).

93. [Do ust. z 29. lipca 1871 r. N. 91. dz. pr. p. o repartycji podatków]. Percentalna repartycja podatku zarobkowego i dochodowego u przedsiębiorstw spółkowych po myśli ustawy pow. tam tylko jest dopuszczalną, gdzie miejsce wykonywania przedsiębiorstwa jest zarazem siedzibą stowarzyszenia. Przy kwestji, gdzie przedsiębiorstwo ma być opodatkowanem, protokołowanie firmy handlowej przedsiębiorstwa, przedstawiające li tylko czynność sądu handlowego, wtenczas tylko i o tyle może być uwzględnionem, gdy przy przedsiębiorstwach spółkowych wyraźnie miejsce od miejsca wykonywania przedsiębiorstwa odmiennie jako siedziba towarzystwa w sądzie handlowym jest zaprotokołowanem. — (Orz. Tr. adm. z 6. grudnia 1884 r. l. 2725. — Budw. 2317.).

94. [Do §§. 1. 3. i 19. ust. z 18 marca 1878 r. Nr. 31. Dz. p. p. o przedawnieniu pod.]. Przy wykonaniu przysługującego władzom skarbowym prawa dodatkowego wymiaru podatku żadnego nie ma znaczenia okoliczność, czy prawo to w ten sposób jest wykonywanem, że pierwotny wymiar podatku całkiem się znosi i na nowo się podejmuje wymiar podatku, czy też że podatek pierwotnie wymierzony pozostawia się przypisanym i li tylko dodatek do pierwotnego podatku się wymierza. Rozstrzygającym jest li tylko to, że państwo raz już wykonało prawo wymierzenia należności i że rozchodzi się jedynie o sprostowanie wymiaru już raz skuteczniego jednak niewłaściwego. — (Orz. Tr. adm. z 11. listopada 1884 r. l. 2380. — Budw. 2292.).

95. [Do §. 46 ust. o należ. i §. 4. rozp. min. z 29. marca 1852 r. Nr. 82 dz. pr. p.]. Spółność dóbr między małżonkami, przy prawie spadkowej uznana i z niskąd niezaprzeszczoną, chociaż nie zawarto jej w formie aktu notarialnego, przyjąć należy także za podstawę przy orzeczeniu o należnościach. W razie spółności dóbr między małż. należy przyjąć, że zachodzi przeniesienie własności na wypadek śmierci, chociażby pozostały przy życiu małżonek już jako wyłączny właściciel nieruchomości, które spółności dóbr podlegają, był zaintabulowanym. — (Orzec. Tr. adm. z d. 11. listop. 1884 r. l. 2.434. — Budw. 2284.).

Normalja administracyjne.

Sposób postępowania przy zezwalaniu na zmianę nazw gmin i miejscowości.

Ministerstwo spraw wewn., sprawiedl. i skarbu celem uregulowania postępowania z podaniami gmin o przyzwolenie na zmianę nazw, zgodnie uchwały, że prawo administracji państwa do orzekania o dopuszczalności zmiany nazwy gminy miejscowej, gminy podatkowej, lub poszczególniej miejscowości, w celu jednolitego przestrzegania względów publicznych przy tem zachodzących, dotyczącym władzom centralnym zastrzeżonem pozostaje. Gdy tedy zajdzie taki wypadek, należy każdą taką rozprawę, porozumiewszy się z wyższym sądem krajowym i z władzą skarbową, przedłożyć ministerstwu spr. wewn. celem wydania przez nie w porozumieniu z ministerstwami sprawiedl. i skarbu odnośnego orzeczenia. (Rozp. min. spr. wewn. z 13 maja 1885 r. l. 21078.).

SPRAWY KOLEJOWE.

Urzednicy kolei państwowych jako wyborcy.

Dziennik rozp. c. k. generalnej dyrekcji austr. kolei państwowych zawiera w n. 42. następujący

Okólnik

o zachowaniu się urzędników w sprawach publicznych.

N. 217.

Okólnikiem z d. 1. sierpnia r. z. do l. 84/pr. poleciłem wszystkim organom podwładnym między innymi: „by zajmowali się nie ogólną polityką lecz polityką ruchu, tą zaś w całej pełni i dobrze“. Wbrew temu przy ostatnich wyborach do rady państwa w różnych miejscowościach poszczególni urzędnicy nie ograniczali się na wykonaniu przysługującego im

8·97%; kobiet, we Lwowie 13·04%, ogółem 9·30%.

Uciekło: ogółem mężczyzn 0·08%, kobiet 0·16%.

Zmarło: mężczyzn, w Wiśniczu 40·20%, we Lwowie 18·75%, ogółem 19·26%, (Karthus 52·28%); kobiet, we Lwowie 26·08%, ogółem 16·69%.

W Wiśniczu wzmogła się liczba zmarłych w porównaniu z r. 1881 o 14·14%.

Co do prowadzenia się podczas kary i oszczędności więźniów w r. 1882 wypuszczonych,

Zachowało się:

dobrze: mężczyzn, w Wiśniczu 81·23%, we Lwowie 86·23%, ogółem 73·32%; kobiet, we Lwowie 79·41%, ogółem 73·86%;

bez kary: mężczyzn, w Wiśniczu 45·76%, we Lwowie 73·91%, o-

gółem 53·68%; kobiet, we Lwowie 84·31%, ogółem 77·87%.

Oszczędności osiągnęli z zarobku przeciętnie na głowę: mężczyźni po 14 zlr. 92 ct. w. a. [Wiśnicz 29 zlr. 3 ct., Lwów 10 zlr.], kobiety 15 zlr. 34 ct. [Lwów 9 zlr. 66 ct.].

Na ukę udzielano w r. 1882: mężczyznom 23·43% [Wiśnicz 18·44%, Lwów 11·59%], kobietom 24·92% [Lwów 24·73%], i to przeważnie z dobrym skutkiem, lepszym u mężczyzn, niż u kobiet.

Na roboty przypadło na jednego więźnia przeciętnie: u mężczyzn 72·75% [Wiśnicz 67·73%, Lwów 55·03%], u kobiet 72·81% [Lwów 60·15%] dni.

Dochód ogólny z roboty więźniów wynosił: w r 1881 469·808 zlr.

66 ct.; w r. 1882 477·043 zlr. 22 ct. w. a.

Z tego ogólnego dochodu przypadło: w r. 1881 państwu 321574 zlr. 94 ct., więźniom 138·536 zlr. 84 ct., — w r. 1882 państwu 329·107 zlr. więźniom 73 ct., 138·719 zlr. 70 ct. Z ogólnego dochodu z roboty więźniów przypadło w r. 1882 przeciętnie na głowę:

na udział państwa — u mężczyzn 32 zlr. 72 ct. [Wiśnicz 23 zlr. 49 ct., Lwów 23 zlr. 9 ct. w. a.]; na udział więźnia — u mężczyzn 12 zlr. 54 ct. [Wiśnicz 9 zlr. 79 ct., Lwów 7 zlr. 9 ct.], u kobiet 11 zlr. 85 ct. [Lwów 6 zlr. 30 ct.].

na oszczędność więźnia: u mężczyzn 6 zlr. 79 ct. [Wiśnicz 5 zlr. 37 ct., Lwów 3 zlr. 77 ct.]; u kobiet 7 zlr. 57 ct. [Lwów 3 zlr. 97 ct.].

W celkowych więzieniach przypa-

prawa wyboru, lecz uważali za właściwe, w jakiś sposób ujawnić popieranie przez się pewnego kandydata, czy też wziąć udział w agitacji wyborczej na rzecz pewnego kandydata.

W duchu zasady, jaką w okólniku moim z 1. sierpnia z. r. wypowiedziałem, muszę takie postępowanie, szczególnie zaś udział w agitacji jak najstanowczyj zganąć, gdy tak postępujący przeto nie strzegli owej neutralności, jakiej ich służba dla ogółu przeznaczona bezwzględnie wymaga. Widzę się tem więcej spowodowanym do wyrażenia tej nagany, gdy niedawno otrzymałem także doniesienia, iż poszczególni urzędnicy w gminach wiejskich eksponowani uważają za stosowne, mieszać się do spraw tychże gmin, ich samych wprost nie obchodzących, a przez to wywołali rozgoryczenie, które wykonania ich służby nie tylko nie popiera, lecz nadto na szkodę przedsiębiorstwa, któremu wszystkie nasze siły poświęcać winniśmy, przeciw niemu się zwraca.

Objawiając całkiem otwarcie i stanowczo, iżby każdy wiedział, czego ma się trzymać, moją wolę, że organa c. k. generalnej dyrekcji austr. kolei państwowych we wszelkich sprawach publicznych szczególnie zaś w sprawach wyborów zachowywać mają najściślejszą neutralność, wypowiadam także nadzieję, że to wystarczy do powstrzymania w przyszłości działania temu przeciwnego. Zarazem spodziewam się, że nie znajdę się w położeniu, iżbym dla strzeżenia powierzonego mi w pierwszym rzędzie interesu służby stosownych musiał użyć środków przeciw tym podwładnym, którzy zajmowanie się sprawami politycznymi przenoszą ponad skupienie wszelkich sił swoich ku pełnieniu swych obowiązków przy służbie kolejowej.

Prezydent: *Czedik.*

STOWARZYSZENIA.

I. ogólne Stowarzyszenie urzędników a. w. monarchji.

Rozdawnictwo datków naukowych i miejsc wolnych na cele oświaty.

Rada zawiadowcza og. Stowarzyszenia urzędników uchwaliła przyjąć także na rok szkolny 1885/6 na rozdanie datków na naukę i środki naukowe między sieroty i dzieci biednych członków Stowarzyszenia, dla uczęszczania do szkół wiedeńskiego żeńskiego stowarzyszenia zarobkowego i do innych zakładów naukowych Cisi i Translitawji, z reguły jednak li tylko między takie dzieci, które już ukończyły szkołę ludową. Ubiegający się oto mają przestrzegać co następuje:

1. że podania na przeznaczonych na to drukach Stowarzyszenia, które otrzymać można tak w Zarządzie centralnym w Wiedniu (IX. Kolingase 17) jak też u Wydziałów miejscowych, w drodze najbliższego Wydziału miejscowego lub konsorcjum Stowarzyszenia, tegoż opinia zaopatrzone, najdalej do 7 sierpnia 1885 r. do Zarządu centralnego w Wiedniu wejść muszą;

2. że podania, któreby do Zarządu centralnego w Wiedniu po dniu 7. sierpnia 1885 r. nadeszły, w żadnym wypadku nie mogą być uwzględnione;

3. że datki przez Stowarzyszenie urzędników przyzwolone z reguły Stowarzyszenia samo odnośnym zakładem wypłaci;

4. że datki na czesne i na środki naukowe za drugie półrocze roku szkolnego 1885/6 wtenczas tylko będą wydane, jeżeli do szkoły (kursu) w podaniu wymienionej rzeczywiście uczęszczano, i świadectwo z I. półroczu Stowarzyszeniu z urzędu przedłożyć się mające przynajmniej dobry postęp wykazuje;

5. że o utrzymanie obdarzonego miej-

scem wolnem lub datkiem na środki naukowe, krewni jego staranie mieć mają;

6. że ci którzy już za r. 1884/85 obdzieleni byli takim dobrodziejstwem i pragną je nadal na rok 1885/6 otrzymać, oto również w sposób tu wskazany prośbę wniesć muszą;

7. że ubiegające się o miejsca wolne w szkołach wiedeńskiego żeńskiego stowarzyszenia zarobkowego, jeżeli nie były już w r. 1884/85 uczennicami tego zakładu, przed rozpoczęciem następnego roku szkolnego egzaminowi wstępnemu poddać się będą musiały.

Jest także jedno przez Stowarzyszenie urzędników utworzone wolne miejsce w utworzonym przez szkolne stowarzyszenie dziesięciocentowe (Zehnkreuzerverein) w Wiedniu Internacie dla córek urzędniczych (Beamten-Tochterheim) do obsadzenia Internatu tego przeznaczeniem jest, podać młodym córkom urzędników, szczególnie z prowincji, miejsce przytułku, pielęgnowania i starannej opieki, im przeto umożliwić uczęszczanie do zakładów naukowych w Wiedniu i przez ten czas według możliwości zastąpić dom rodzicielski. Do zakładów naukowych różnego rodzaju uczęszczają one według wyboru i na koszt dających im zaopatrzenie. W zakładzie tym znajdują one prócz stosownego do ich wieku i stanu pielęgnowania fizycznego i moralnego, także sposobność do przyswojenia sobie potrzebnych do obywatelskiego gospodarstwa praktycznych wiadomości. Co do ubiegających się o to wolne miejsce należy wykazać:

1. że są córkami niezamożnych członków Stowarzyszenia;

2. że przekroczyły 10. rok życia;

3. że uczęszczają do jakiego publicznego zakładu naukowego lub na jaki kurs zawodowy;

4. że mają dostateczne świadectwa dotychczasowego uczęszczania do szkół, lub otrzymanej odpowiedniej nauki, niemniej zdrowia, szczepienia ospy i dobrych obyczajów.

Otrzymanie tego wolnego miejsca daje prawo do bezpłatnego mieszkania, pielęgnowania, nadzoru, prania bielizny i opa-

dło przeciętnie na głowę więźnia:
na udział państwa 41 złr. 46 ct.,
na udział więźnia 8 złr. 79 ct.,
na oszczędność więźnia 5 złr. 12 ct.

Stosunki sanitarne.

Chorowało z ogółu więźniów w r. 1882: mężczyzn 30·14% [Wiśnicz 60·72%, Lwów 47·86%], kobiet 24·42% [Lwów 31·44%].

Z tych, którzy chorowali, umarło: mężczyzn 14·29% [Wiśnicz 13·54%, Lwów 10·45%], kobiet 17·42% [Lwów 19·67%].

Samobójstw dokonanych było 2, usiłowanych 14 — w Galicji ani jednego.

Korzystniejsze stosunki sanitarne objawiły się w zakładach celkowych, bo tamże chorowało tylko 16·28%, a z tej liczby umarło 5·21%.

W r. 1882 ukarano dyscyplinarnie z ogółu więźniów: mężczyzn

26·91% [Wiśnicz 21·41%, Lwów 12·24%], kobiet 11·14% [Lwów 5·42%].

Z ukaranych było:

zbrodniarzy - recydywistów — mężczyzn 64·00% [Wiśnicz 52·13%, Lwów 60·65%], kobiet 81·82% [Lwów 75·00%];

ponownie dyscyplinarnie karanych: mężczyzn 53·07% [Wiśnicz 40·43%, Lwów 34·04%], kobiet 37·49% [Lwów 57·50].

W więzieniach celkowych wynosiły te cyfry 27·22%, 54·37% i 52·97%.

Koszta utrzymania zakładów wynosiły:

w r. 1881 2,487·351 złr.; w roku 1882 2,458·858 złr.

Własne dochody zakładów z pracy więźniów wynosiły:

w r. 1881 705·597 złr. w r. 1882 704·211 złr.

W szczególności kosztowało utrzymanie zakładu karnego w Wiśniczu 94.916 złr., zakładu dla mężczyzn we Lwowie 240.018 złr., a zakładu dla kobiet we Lwowie 44.564 złr.

Zwyczajny wydatek na jednego więźnia wynosił przeciętnie:

w Wiśniczu rocznie 239 złr. 69 ct., dziennie 65 ct. w. a.; we Lwowie (męski) rocznie 172 złr. 30 ct., dziennie 47 ct. w. a.; we Lwowie (żeński) rocznie 136 złr. 76 ct., dziennie 37 ct. w. a. *W. T.*

OD ADMINISTRACJI.

Z dzisiejszym numerem rozpoczynamy drugie półrocze wydawnictwa. — Prosimy o rychłe odnowienie prenumeraty, a zarazem o nadesłanie wykazanych zaległości prenumeracyjnych.

trywania lekarskiego, gdyż kosztą za to przypadające ponosi stowarzyszenie urzędników. Odnośne podania, należycie udokumentowane należy tak wcześnie wnieść, by takowe również najdalej do 7go sierpnia roku bieżącego za pośrednictwem najbliższego wydziału lub konsorcjum miejscowego, wraz z opinią tychże do zarządu centralnego nadejść mogły.

Również są także do obsadzenia dwa miejsca wolne, które ces. radca p. J. Patzelt właściciel znanej od r. 1840 istniejącej prywatnej szkoły handlowej w Wiedniu, łaskaw był ofiarować stowarzyszeniu urzędników na rzecz synów niezamożnych urzędników. Otrzymujący miejsce wolne nabywa prawa uwolnienia od czesnego wynoszącego 100 złr. za rok szkolny. Podania o takowe winny również najdalej do 7. sierpnia r. b. nadejść do centralnego zarządu stowarzyszenia.

Prócz tych są jeszcze przy prywatnej szkole handlowej profesora Roberta Löschla w Wiedniu do obsadzenia dla synów niezamożnych członków dwa na pół wolne miejsca w kursie dziennym i jedno całe wolne miejsce w kursie wieczornym, tudzież dla dziewcząt dwa pół wolne i jedno całe wolne miejsce w kursie dziennym.

Dalszych ewentualnych wyjaśnień odnoszących się do ogłoszeń tutaj podanych udziela z wszelką gotowością centralny zarząd Stowarzyszenia urzędników w Wiedniu IX Kolingasse 17.

Wiadomości literackie

Die Spruchpraxis. Revue über die Rechtsprechung in den obersten Instanzen der im Reichsrathe vertretenen Königreiche und Laender. Herausgegeben von Dr. Anton Riehl. Wien 1885. (Alfred Hölder) II. Jahrg. Heft 1. 2. 3.

Już w zeszłym roku kilkakrotnie zwracaliśmy uwagę Czytelników na pismo to, praktyce administracyjnej i sądowej poświęcone, wychodzące sześć razy do roku w zeszytach dwumiesięcznych, obejmujących po 3 do 4 arkuszy druku. Z przyjemnością zaznaczamy, że bieżący rocznik onegoż, mianowicie zeszyty ze stycznia, marca i maja r. b. które mamy pod ręką, odznacza się taką samą treścią doborową, takim samym układem przystępnym jak poprzedni. Pismo to obejmuje ośm głównych działów, z których pierwsze dwa odnoszą się do administracji, dalsze sześć do sądownictwa. Mianowicie: I. Prawo konstytucyjne (1. konstytucyjne urządzenie całej monarchji, 2. kon. urz. królestw i krajów w radzie państwa reprezentowanych, 3. kon. urz. poszczególnych krajów koronnych, 4. k. urz. powiatów i gmin, 5. prawo obywatelstwa, 6. pr. stowarzyszeń i zgromadzeń); II. prawo administracyjne (1. do 6. zakres admin. poszczególnych ministerstw, 7. administracja autonomiczna krajów powiatów, gmin); III. powsz. pr. prywatne (1. kodeks cyw., 2. specjalne ustawy prywatno-prawne); IV. partykularne prawo pryw. (1. pr. handlowe i morskie, 2. pr. walorów [pr. weksl. — inne przepisy o papierach kupieckich], 3. pr. górnicze);

V. postęp. w spr. niespornych (1. pat. z 9. sierpnia 1864., 2. pr. tabularne [powsz. ust. hipot. ust. o dzieleniu gruntów, o zakład. ks. grunt., ks. kolejowe i wodne], 3. przep. o urzędach sierocińskich i depozyt., 4. ustawa notarialna i pokrewne); VI. postępowanie w sprawach spornych (1. organiz. sądow. [instr. sąd., normy jurysd.], 2. proc. cyw. [powsz. i gal. z dod. i nowelą do proc.], 3. szczególne rodzaje post. sąd. [post. sum., w spr. drobiazg., nakazowe, w spr. najmu, prowizorj., w sprawach handl. weksi. i górnicz., w spr. małżeńskich, syndykackie], 4. pr. konkursowe, 5. ordyn. adw. i statut dyscyplinarny); VII. prawo karne (1. kod. kar. 2. specjalne ust. karne [spr. drukowe. broń, zarazy bydłce, spr. kredytowe]); VIII. postęp. w spr. kar. (1. kod. proc. k., 2. ust. wykonawcze).

Według tego systemu podaje „Spruchpraxis“ wszelkie gdziekolwiek ogłoszone orzeczenia ostatnich instancji, a to przy dosłownem oddaniu właściwej prawniczej części orzeczenia, części zaś do faktu się odnoszącej w streszczeniu. W ten sposób pismo to rzeczywiście jest kompletnym przeglądem całej judykatury, mianowicie judykatury Trybunału stanu (państwa), Tryb. administr., najw. Tryb. sądowego i kasacyjnego, a w wielu wypadkach także judykatury ministerstw, i to sposobem, z jakiego znane są już inne prace wydawcy („D. allg. b. Ges. buch — D. Concursordnung, — D. Strafprozessordnung, — erlaetert durch die Spruchpraxis“), o których w swoim czasie bliższą podawaliśmy wiadomość, a których niejako dalszym ciągiem i uzupełnieniem jest treść pisma tego.

W obec wielkiej wagi, jaką ma w praktyce judykatura najwyższych instancji, której dokładna znajomość niejednokrotnie ułatwia załatwienie spraw i sprowadza pożądaną jednolitość w rozstrzyganiu kwestyj spornych, pismo podające taki ogrom dobrowolnego materiału ze wszelkich gałęzi praktyki sądowej i administracyjnej, dla każdego praktyka nader cennym musi być nabytkiem, — zwłaszcza gdy cena jego niska (3 złr. 20 ct. rocznie) czyni je każdemu przystępnem. I. Sz. Cz.

Mickiewicz w tanim wydaniu.

Lat temu pięćdziesiąt z okładem, twórca „Pana Tadeusza“, wysyłając w świat swoje arcydzieło, wyraził we wstępie do swego poematu następujące życzenie:

O gdybym kiedyś dożył tej pociechy,
Żeby te księgi zbladziły pod strzechy,
Żeby wieśniaczki, kręcąc kołowrotki,
Gdy odśpiewają ulubione zwrotki,
O tej dziewczynie co tak grać lubiła,
Że przy skrzypeczkach gąski pogubiła:
Żeby też wzięły wieśniaczki do ręki
Te księgi proste jako ich piosenki“.

Nie dożył wieszcz tej pociechy. Długo czekały księgi jego „proste jak pieśni wieśniaczek“ nie już na to, aby je lud miał w rękę, ale aby mogły stać się przystępnymi szerszemu ogółowi. Cena dotychczasowych wydań pism Mickiewicza, była tak wysoka, że tylko wybrani delektować się mogli tą duchową biesiadą, do których wieszcz wzywał tysiące. Wszak niedawne to czasy jeszcze, gdy najtańsze wydanie

dzieł poety kosztowało 16 zł. i dopiero w ostatnim dziesiątku lat, za staraniem polskich wydawców Gubrynowicza i Schmidta, którzy w tej sprawie porozumieli się ze spadkobiercami autora — otrzymaliśmy pisma poety, w znacznie już tańszej, choć jeszcze mimo to dość wygórowanej cenie 10 zł. 80 ct. Dopiero w tym roku wzmiankowana powyżej firma, zdobyła sobie niepomiarne zasługę pierwszego u nas, a w całym tego słowa znaczeniu, taniego wydania dzieł Mickiewicza. Wydanie to, którego dwa pierwsze tomy mamy właśnie pod ręką, zawiera wszystkie poetyczne utwory naszego wieszca; dalej fragmenta dwóch jego dramatów francuskich p. t. „Konfederaci Barscy“ i „Jakób Jasiński“; Księgi narodu i pielgrzymstwa; młodociane powiastki poety: Zywile i Karyle; rozprawę o romantyczności, słynną jego odprawę daną recenzentom romantyzmu, wreszcie tłumaczenia jego z obcych języków. Słowem, obecna edycja pism Mickiewicza, zawiera w sobie wszystko to, co charakteryzuje go jako wieszca, myśliciela i genialnego męża swojej epoki. Dzieła Mickiewicza w edycji pp Gubrynowicza i Schmidta zawierać będą około stu arkuszy druku, a cena ich wynosi 4 zł. 60 ct. Pierwsza to więc publikacja, od czasu śmierci autora, która w zupełności zasługuje na miano popularnej. A nie szczędzili wydawcy starań i zachodów, aby nie była prostym jeno przedrukiem z dawniejszych wydań po części błędnych, jak np. edycja Lipska, pełna niedodarowania omyłek i opuszczeń, po części bez żadnej krytyki ułożonych, ale nakład jej powierzyli ręką tak wytrawnego znawcy, jakim jest słynny profesor dr. Antoni Małeckki, który niniejszą edycję przejrzał i do druku przygotował. W tomie III. c. m. który zawrze „Pana Tadeusza“, po raz pierwszy spotkamy się z cenną spuścizną poety, t. j. z księgą pierwszą tego poematu, wydrukowaną w dopiskach tak jak w pierwszym rzucie ręki wyszła z pod pióra autora. Mnóstwo także nieznanych, lub opuszczonych w dawniejszych wydaniach utworów, znajdujemy już w dwóch pierwszych tomach, jak wiersz „Majtek“ i „Basza“. Dziś, gdy myśl postawienia pomnika największemu wieszczowi polskiemu, pochłania wszystkie umysły; gdy nim samym, życiem jego i dziełami interesujemy się żywiej niż kiedykolwiek, na czasie jest właśnie to wydanie, jako pierwszy kamień pod dachowy pomnik jego, w dobrem zrozumieniu słów poety, który powiedział, że:

Plomień rozgryzie małowane ździeje,
Skarby, mieczowi spustoszą złodzieje,
Pieśń ujdzie cało — tłum ludu obiega.

Niechże obiegnie każdy zakątek tej ziemi i niech da wszystkim poznać duchowe oblicze tego, którego spiżowy pomnik stanie wkrótce u stóp Wawelu.

Do powyższej wzmianki wyjętej z urzędowej *Gaz. Lw.* nie potrzebujemy podobno nic zgłębiać dla zachęcenia naszych Czytelników do licznego korzystania z tej nadarżającej się im sposobności, przyswojenia swemu ognisku domowemu tego nowego wydania dzieł nieśmiertelnego wieszca naszego. Taniósć niezwykła tego wydania, a przytem wzorowość układu i prawdziwie wytworna forma zewnętrzna, same przez się zalecają to wydanie, które powinny znaleźć się w domu każdego rodaka. Tom III. wyjdzie w ciągu b. m., tom IV. w sierpniu. Red.

WIADOMOŚCI POTOCZNE.

† **Józef Przygodzki**, inżynier kolei Karola Ludwika, jeden z inicjatorów budzącego się w kraju ruchu około podniesienia przez myśl krajowego, niestrudzony propagator i opiekun tkackiego przemysłu domowego, umarł w nocy z 4. na 5. bm w lwowskim szpitalu po siedmiesięciennej ciężkiej chorobie wskutek ataku paralitycznego. Wysłany przez Wydział krajowy przed siedmiu miesiącami na Śląsk celem zawiązania spółki dla zakładu blichu i apretury, pragnął wyzyskać krótki urlop, zwidził Śląsk austriacki i część Morawy, oraz część Śląska pruskiego i wrócił z nadziejami dla przemysłu krajowego ale z zarodkiem choroby wskutek zbyt trudów. W kilka dni po powrocie został sparaliżowany przez połowę ciała. Z tej choroby nie miał już wyjść. Ale każde polepszenie, każda chwila wolnego umysłu służyły mu do prowadzenia rozległej korespondencji w sprawach tkackich, ze spółkami krajowymi, których był twórcą, ojcem i przyjacielem, z zagranicznymi przedsiębiorcami, z Wydziałem krajowym. Powolna akcja kraju na polu przemysłu, brak wiary i ciągle nieufne macanie na polu, które potrzebuje tylko posiewu, by wydać krajowi świetne owoce, to wszystko podnosiło tylko irytację chorego i zabijało go. Była nadzieja wywiezienia go jeszcze w góry na kurację wodną. Umarł — przedwcześnie dla rodziny, dla sprawy przemysłu krajowego, dla kraju. Charakter jak łaza czysty, ofiarny do „ostatniej niepraktyczności“, niestrudzony w pracy nad podniesieniem przemysłu krajowego, specjalista w sprawach tkackich szanowany jako taki przez powagi zagraniczne, dzielny propagator słowem, piśmem zwłaszcza zaś niestrudzonym zachodem, skończył przedwcześnie jak pionier, pokazując krajowej polityce ekonomicznej nowe drogi, ani dość znany, ani dość uznany. Uznanie nastąpi gdy go zabraknie. Kolej Karola Ludwika traci w nim znakomitego kierownika warsztatów mechanicznych, kilka fabryk zwłaszcza młynów parowych kierownika mechanika, domowy przemysł krajowy rozumnego i czynnego przyjaciela, sprawa przemysłu krajowego dzielną siłę. Cześć jego pamięci!

Biura bezpłatnej porady prawnej, zakładane w miastach Królestwa Polskiego z zezwolenia władz, dla przyjęcia z pomocą uciskanej i wyzyskiwanej przez pokątnych doradców ubogiej ludności, zaczynają przynosić pożądane rezultaty. Biuro takie, otwarte przed dwoma miesiącami w Radomiu, o tyle poskutkowało, i ilość spraw w miejscowym sądzie pokoju znakomicie się zmniejszyła — jednocześnie także zmalała praktyka pokątnych doradców, którym obywatelska bezinteresowna działalność prawników odebrała mętne źródło dochodów. Instytucja ta godna jak najszerszego zastosowania wszędzie — a kto wie czy nie najbardziej w Galicji, gdzie ofiarami pieniactwa, podjudzanemi przez pokątnych doradców, tak często niestety stają się wieśniacy i małomieszczanie.

N. Ref.

Aforyzmy o kobiecie. Kobieta powinna być jako gwiazda jasna i czysta. Kobieta nie powinna być jako gwiazda od ziemi oderwana.

Kobieta powinna być jako balon, — męza na duchu podnosić. Kobieta nie powinna być jako balon próżna.

Kobieta powinna być jak gazowa latarnia,

co oświeca swoje otoczenie. Kobieta nie powinna być jak gazowa latarnia, która się łatwo zapala.

Kobieta powinna być jako chorągiewka, powinna wiedzieć z której strony wiatr wieje. Kobieta nie powinna być jak chorągiewka, co się za lada wiatrem obraca.

Kobieta powinna być jak szczotka, symbolem porządku Kobieta nie powinna być jak szczotka, co drapie wszystko, czego się dotyka.

Kobieta powinna być jak pszczoła, co mnie miód zbierać z każdego kwiatka Kobieta nie powinna być jak pszczoła, co ma żądło za trute.

Kobieta powinna być w swej rozmowie jak salami smaczna. Kobieta nie powinna być w swej rozmowie jak salami pieprzna.

I jeszcze jeden:

Kobieta ma być jak autor niniejszych aforyzmów; powinna wszędzie znaleźć coś dobrego. Kobieta nie powinna być jak autor niniejszych aforyzmów, co plecie to, co mu ślina przyniesie.

O pełnym grozy dramacie donoszą warszawskiemu „Słowu“ z Kijowa: „Leśniczy w dobrach hr. B. pod Stawiszczami, pod którego dozorem pozostawały tamtejsze lasy, wyszedł nad wieczorem ze strzelbą do lasu, pozostawiając w domu żonę z małym dzieckiem. Właśnie podówczas przyjechał dobry znajomy leśniczego, urzędnik ze Stawiszcz, a dowiedziawszy się, że gospodarza nie ma w domu, wyszedł również do lasu, aby się z nim spotkać. Cel wycieczki był jednak chybiony i urzędnik po półgodzinnym daremnym szukaniu leśniczego powracał już do osady. Przez ten czas rabuś jakiś, podpatrzywszy, że w domu pozostała tylko młoda kobieta z dzieckiem, wpadł do mieszkania i domagał się wydania pieniędzy. Żona leśniczego odmówiła żądaniu, a wtedy złoczyńca pochwylił małe dziecko i oderznął mu głowę. Właśnie w tej chwili powracał urzędnik: widząc zaś co zaszło, dobył szabli i jednym cięciem rozplątał głowę rzucającemu się nań z nożem rabusiowi. W kilka chwil potem wraca leśniczy z lasu i sływszy rozdzierające duszę krzyki i lamenta zrozpaczonej matki; podbiega do okna i widzi żonę, kłęczącą nad zwłokami dziecka i ura-

dnika, stojącego nad niemi z obnażoną zakrwawioną szablą. Myśl, że urzędnik dopuścił się morderstwa, przebiega mu, jak błyskawica przez głowę; bez namysłu więc zmierza do niego przez okno i kładzie go trupem na miejscu. Dowiedziawszy się jednak od żony o tem co zaszło, nieszczęśliwa ofiara zbiegu wypadków, leśniczy, pali do siebie z drugiej lufy i pada nieżywy obok uradnika. Tak więc w niespełną godzinę czworo ludzi utraciło życie

WIADOMOŚCI URZĘDOWE.

(Z urzęd. „Gaz. lw.“ po dzień 5. Lipca 1885 r.)

Opróżnione posady: Ekspedienta przy otworzyć się mającym urządzie poczt. w Sosnowie w pow. podhajeckim, podania do dyrekcji poczt i telegraf do 22 lipca r. b. (144). — Nauczyciela geografii w gimnaz. w Brzeżanach podania do Prezydium Rady szkolnej kraj. we Lwowie do 20. lipca r. b. (145). — Lekarza miejskiego w Starejsoli do końca lipca r. b. (148). — Nadkontrolora podatkowego ewentualnie więcej posad poborców podatk. i kontrolorów podatkow., wreszcie kilka posad adjunktów podatkow. w obrębie galic. kraj. dyrekcji skarbu., podania do kraj. dyrekcji skarbu we Lwowie do 16 lipca r. b. (140). — Pięć posad kancelistów do prowadzenia ksiąg grunt. 1) w Łopatynie, 2) Radziechowie, 3) Monasterzyskach, 4) Husiatynie i 5) Dolinie; podania do 31. lipca r. b. do Prezydów sądów obw. ad 1 i 2 w Złoczowie, ad 3 w Stanisławowie, ad 4 w Tarnopolu, ad 5 w Samborze, (149). — Notariusza w Wojniczu, podania do Izby notar. w Krakowie do 1 Sierpnia r. b. (150).

Mianowania: Joachim Dziedzicki radca wyższ. sądu kraj. we Lwowie, radcą dworu najwyższ. trybunału

Wyszczególnienia: Jan Lityński radca dworn. najw. tryb. sąd., z powodu przeniesienia na własną prośbę w stan stałego spoczynku, krzyż kawalerski orderu Leopolda — Adolf baron Jorkasch Koch wiceprezydent galic. kraj. dyrekcji skarbu.; krzyż komandorski orderu Leopolda.

Wydawnictwo księgarni

GUBRYNOWICZA i SCHMIDTA

we LWOWIE:

„DZIEŁA ADAMA MICKIEWICZA.“

Najtańsze ze wszystkich dotychczasowych

wydanie stereotypowe

ułożone w chronologicznym porządku według wskazówek

Prof. Dra A. Małeckiego

Cena 4 tomów zbroszur. 4 złr. 60 ct., w oprawie w płótno 5. złr., ze złotymi wyciskami 6 złr. 60 ct., z przesyłką pocztową o 40 ct. więcej.

Należytość można uiszczać w połowie 2 złr. 30 ct. przy odbiorze tomu Igo i IIgo, resztę przy odbiorze tomu IIIgo i IVgo.

Oprócz powyższego wydania, znajduje się również edycja poprzednia w 6ciu tomach za 10 złr. 80 ct., w oprawie w płótno angielskie ze złotymi wyciskami 13 złr. 80 ct.

1 — 3

Oryginalne

Singera maszyny

do szycia

na spłatę ratami

G. Neidlinger

Lwów ul. Kopernika 1. 2.